

Sprawozdanie

komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu krajowej służby techniczno-drogowej.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z d. 1. kwietnia 1892 r. ustanowił Wysoki Sejm następujący etat krajowej służby techniczno-drogowej:

- 1 dyrektor,
- 1 wicedyrektor,
- 4 starszych inżynierów
- 9 inżynierów I-ej klasy
- 7 inżynierów II-ej klasy,
- 2 inżynierów-adjunktów,
- 3 asystentów technicznych,
- 3 elewów I. klasy,
- 3 elewów II. klasy,
- 3 elewów III. klasy,
- 6 konduktorów I. klasy,
- 16 konduktorów II. klasy,
- 16 konduktorów III. klasy.

Przyczem komisya drogowa zaznaczyła w swem sprawozdaniu, że w razie zachodzącej potrzeby, Wydział krajowy może zażądać pomnożenia etatu.

W istocie etat powyższy okazał się wkrótce niedostatecznym, wskutek czego na wniosek Wydziału krajowego — uchwałą z d. 31. stycznia 1895 r., Wysoki Sejm uzupełnił go 4-ma posadami inżynierów-adjunktów, 3-ma posadami asystentów technicznych i 1-ą posadą etatowego pisarza, znosząc zarazem 5 posad elewów.

Według powyższego, obecny etat uwidocznił w załączonej tablicy I-ej.

W r. b. przedkłada Wydział krajowy sprawozdanie z wnioskiem dalszej zmiany etatu drogowego, motywując potrzebę tej zmiany dwoma względami, mianowicie:

1. Nowa ustawa drogowa zmierza nietylko do szybszej i sprężystszej administracyi, do ściślejszego wykonywania kontroli nad gospodarstwem drogowem w całym kraju, ale nadto zwiększając środki pieniężne na cele drogowe, — przyczyni się do tem rażniejszego rozwoju ruchu budowlanego na drogach autonomicznych. — Powyższy stan rzeczy

wymaga rozleglejszego nadzoru technicznego i bezpośredniej, coraz więcej przez powiaty żądanej, pomocy technicznej ze strony Wydziału krajowego.

2. Z powodu dającego się dotkliwie odczuwać w kraju braku inżynierów i odpowiednio wykształconych konduktorów, dla których należy bezwarunkowo polepszyć widoki awansu, jeżeli nie mają być zniechęconymi do wstępywania i pozostawania w służbie krajowej.

Co do pierwszego motywu przyznaje komisya drogowa, iż czynności Oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego znacznie się wzmagają, gdyż tenże prócz fachowego nadzoru gospodarstwa drogowego w całym kraju, musi nadto udzielać fachowej pomocy przy budowie subwencyonowanych dróg powiatowych i gminnych. Wskutek wejścia zaś w życie nowej ustawy drogowej, zapewniającej o wiele wyższe środki pieniężne na cele pomienione i w następstwie wobec spodziewanego doraźniejszego ruchu budowlanego na tych drogach, — czynności te jeszcze bardziej się wzmagają.

Równolegle zatem z rozszerzoną i powiększoną czynnością nadzoru i pomocy technicznej na drogach subwencyonowanych powiatowych i gminnych — i etat oddziału techniczno-drogowego pomnożonym być winien.

W przedłożeniu powyższem mianowicie żąda Wydział krajowy ustanowienia 2 nowych posad starszych inżynierów, 3 nowych posad inżynierów drugiej klasy, 4 nowych posad inżynierów-adjunktów i 6 konduktorów.

Natomiast proponuje Wydział krajowy zniesienie jednej posady inżyniera I. klasy i 6-ciu posad asystentów technicznych.

Wskutek tego obecny etat zwiększonyby został o 8 posad, a to o dwóch inżynierów i 6-ciu konduktorów.

Proponowany przez Wydział krajowy etat (uwidoczniony w tablicy Nr. II.), w porównaniu ze stanem obecnym etatu (tablica Nr. I.), — przedstawia koszt:

a) według projektu Wydziału kraj.	101.628 zł. — tab. II.
b) według stanu obecnego etatu	86.675 „ — tab. I.
zwiększenie o	14.953 zł.

Komisya drogowa, uznając w zasadzie potrzebę powiększenia etatu krajowej służby techniczno-drogowej, proponuje jednak następujące zmiany w projekcie Wydziału krajowego:

1. Zamiast utworzenia dwóch nowych posad starszych inżynierów, proponuje się utworzenie tylko jednej takiej posady w przekonaniu, że na razie jeden z okręgów inspekcyjnych może być poruczonym jednemu z inżynierów I. klasy.

2. Zmniejszając projekt Wydziału krajowego o jedną posadę starszego inżyniera, komisya natomiast proponuje dodanie jednej posady inżyniera I. klasy.

3. Komisya dzieląc zapatrywanie Wydziału krajowego co do zniesienia rangi asystenta technicznego, która w państwowej służbie technicznej nie istnieje, — proponuje zastąpić dotychczasowych 6 posad asystentów technicznych, takąż liczbą nowych posad inżynierów-adjunktów.

Ponieważ komisya proponuje 12 a nie 10 posad inżynierów-adjunktów, jakto obejmuje projekt Wydziału krajowego, przeto komisya skreśla w tymże projekcie jedną posadę inżyniera II. klasy i w ten sposób etat zwiększa się o jedną posadę inżyniera — w stosunku do projektu Wydziału krajowego.

4. Komisya zgodnie z projektem Wydziału krajowego, proponuje 4 posady praktykantów technicznych, co zaś do płac (adjutów) tychże, przedstawia Wysokiemu Sejmowi przyznanie dla dwóch praktykantów po 700 zł. a dla dwóch po 600 zł. — nie zaś po 800 zł. dla wszystkich posad tej kategorii, jak to proponował Wydział krajowy. Natomiast proponuje przyznanie tej kategorii funkcjonaryuszom 3 dwulecia po 100 zł. a to dla zapewnienia tym sposobem podniesienia płacy w razie, gdyby z powodu braku awansu na takowy dłużej czekać im wypadło.

Komisya ma przekonanie, że w ten sposób ustanowiony etat przyczyni się do zachęcenia ukończonych techników, aby wstępowali do służby krajowej, — i należy się spodziewać, że wakujące od dłuższego czasu 3 posady, oraz nowo utworzone 3 posady, niebawem będą mogły być obsadzone, a przez to przybędzie w rzeczywistości 6 sił w personalu inżynierskim.

Nie mogąc na razie przewidzieć doniosłości skutków wprowadzania w życie nowej ustawy drogowej, Komisya drogowa wyraża przekonanie że i obecnie uchwalony etat może się okazać z czasem niedostatecznym.

Co do konduktorów drogowych Komisya podnosi, że płace tychże wogóle a szczególnie w niższych klasach, przy zwiększającej się drożyznie są bardzo szczupłe, wobec uciążliwych obowiązków, odpowiedzialności i wymaganych kwalifikacyj.

Dotychczasowy zaś etat przy 40 letniej służbie nie daje możliwości odpowiedniego awansu. Gdy zaś zdolny i sumienny konduktor przyczynia się w wysokim stopniu do oszczędnego utrzymania dróg w dobrym stanie, przeto Komisya drogowa uważa za swój obowiązek przedstawić Wysokiemu Sejmowi konieczną potrzebę polepszenia bytu tych funkcyonaryuszy nieobjętych projektowaną regulacją płac.

W tym celu przychylając się do wniosku Wydziału krajowego co do ustanowienia klasy starszych konduktorów, proponuje równocześnie podwyższenie płac w II. i III. klasie z 500 zł. na 600 zł., i z 650 na 700 zł.

Co zaś do liczby 44 konduktorów proponowanych przez Wydział krajowy, komisya skreśliła dwie posady, ze względu, że ustanowienie konduktora dla drogi Majdan-Rozwadów, może być odroczeniem, a droga Hubicze-Schodnica po 4 latach ma być oddaną na powrót w zarząd Wydziału powiatowego.

Komisya proponuje zatem po 10 posad konduktorów w 3 wyższych klasach, a 12 w klasie najniższej.

Szczegółowe zestawienie etatu krajowej służby techniczno-drogowej, projektowanego przez Komisję drogową, uwidoczniono w tablicy III.

Porównanie wydatków na krajową służbę techniczno-drogową, podajemy w następującem zestawieniu :

A). Inżynierowie.

a) etat obecny	57320 zł.	(tabl. I).
b) projekt Wydziału kraj.	64000 „	(tabl. II).
c) wniosek komisji drog.	63760 „	(tabl. III).

B). Pisarz, rysownicy i konduktorowie.

a) etat obecny	29355 zł.	(tabl. I).
b) projekt Wydziału kraj.	37628 „	(tabl. II).
c) wniosek komisji drog.	37228 „	(tabl. III).

Ogólny etat (A + B).

a) etat obecny	86675 zł.	(tabl. I).
b) projekt Wydziału kraj.	101628 „	(tabl. II).
c) wniosek komisji drog.	100988 „	(tabl. III).

W załączonych tablicach Nr. IV., V. i VI. obliczono wydatki w razie przeprowadzenia zamierzonej regulacji płac, a mianowicie:

A). Inżynierowie.

a) etat obecny	66040 zł.	(tabl. IV).
b) projekt Wydziału kraj.	74700 „	(tabl. V).
c) wniosek komisji drog.	75020 „	(tabl. VI).

B). Pisarz, rysownicy i konduktorowie.

a) etat obecny	29455 zł.	(tabl. IV).
b) projekt Wydziału kraj.	37728 „	(tabl. V).
c) wniosek komisji drog.	37328 „	(tabl. VI).

Wogóle ad (A+B).

a) etat obecny	95.495 zł.	(tabl. IV).
b) projekt Wydziału kraj.	112.428 „	(tabl. V).
c) wniosek komisji drog.	112.348 „	(tabl. VI).

Na podstawie powyższego wywodu Komisja drogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dotychczasowy etat osób i płac technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, uchwalony przez Sejm d. 1. kwietnia 1892 r. i dnia 31. stycznia 1895., zmienia się w następujący sposób:

§. 2 etatu w brzmieniu uchwalonem d. 1. kwietnia 1892 r., a uzupełnionem uchwałą z dnia 31 stycznia 1895 r., znosi się i ma odtąd opiewać, jak następuje:

„§. 2. Etat osób i płac rocznych oddziału techniczno-drogowego ustanawia się jak następuje:

a) Dyrektor z płacą stałą	2.800 zł.
dodatkiem aktywalnym	480 „
i z trzema dodatkami pięcioletnimi po	400 „
b) Zastępca dyrektora z płacą stałą	2.000 „
dodatkiem osobistym	400 „
dodatkiem aktywalnym	360 „
i z trzema dodatkami pięcioletnimi po	200 „
c) Pięciu starszych inżynierów z płacą stałą po	2.000 „
dodatkiem aktywalnym po	360 „
i z trzema dodatkami pięcioletnimi po	200 „
d) Dziewięciu inżynierów I klasy z płacą stałą po	1.500 „
dodatkiem aktywalnym 1go stopnia po	300 „
względnie 2go stopnia po	250 „
lub też 3go stopnia po	200 „
i trzema pięcioletniami po	150 „
e) Dziewięciu inżynierów II. klasy z płacą stałą po	1.200 „
dodatkiem aktywalnym 1go stopnia po	240 „
względnie 2go stopnia po	200 „
lub też 3go stopnia po	160 „
i trzema pięcioletniami po	100 „
f) Dwunastu inżynierów adjunktów z płacą stałą po	1.000 „
dodatkiem aktywalnym 1go stopnia po	180 „
względnie 2go stopnia po	150 „
lub też 3go stopnia po	120 „
i trzema dodatkami pięcioletnimi po	60 „
g) Dwóch praktykantów technicznych z adjutami po	700 „
i trzema dodatkami dwuletnimi po	100 „
h) Dwóch praktykantów technicznych z adjutami po	600 „
i trzema dodatkami dwuletnimi po	100 „
i) Dziesięciu starszych konduktorów z płacą stałą po	900 „
dodatkiem aktywalnym po	150 „
i trzema dodatkami pięcioletnimi po	50 „
k) Dziesięciu konduktorów I. klasy z płacą stałą po	800 „
dodatkiem aktywalnym po	100 „
i trzema dodatkami pięcioletnimi	50 „
l) Dziesięciu konduktorów II. klasy z płacą stałą po	700 „
dodatkiem aktywalnym po	75 „
i trzema dodatkami pięcioletnimi po	50 „
m) Dwunastu konduktorów III. klasy z płacą stałą po	600 „
dodatkiem aktywalnym po	75 „
i trzema dodatkami pięcioletnimi po	50 „

- n) Jeden etatow. pisarz manipulacyjny z płacą stałą 600 „
 i trzema dodatkami pięcioletnimi po 50 „
 o) Odpowiednia ilość rysowników w granicach uchwalonego przez
 Sejm ryczałtu
 p) Odpowiednia uchwałąm sejmowym z d. 30. sierpnia 1877 i 19.
 października 1878 r., ilość drożników dróg krajowych z płacą stałą 150 „

Wolno wszakże Wydziałowi krajowemu powyższą płacę przy przyjmowaniu nowych drożników w miarę okoliczności, zniżyć lub w wyjątkowych wypadkach odpowiednio zwiększyć w granicach każdorocznego kredytu, przyzwołonego w budżecie krajowym na płace drożników.

Poszczególnione wyżej pod literami d) e) f) trzy stopnie dodatków aktywalnych przyznawane będą urzędnikom technicznym z siedzibą urzędowania we Lwowie i Krakowie podług stopnia 1go tych dodatków, w miejscowościach z ludnością ponad 10.000 mieszkańców podług stopnia 2go, we wszystkich zaś innych miejscowościach kraju podług 3go stopnia tychże dodatków.

II. Postanowienia uchwalonego przez Sejm d. kwietnia 1892 r. etatu osób i płac technicznej służby drogowej Wydziału krajowego, o ile odnoszą się one do elewów technicznych, mają mieć w przyszłości zastosowanie do ustanowionych obecnym etatem praktykantów technicznych służby drogowej Wydziału krajowego.

Lwów, dnia 7. lutego 1898.

Przewodniczący :
J. Męciński.

Sprawozdawca :
L. Wiśniewski

Etat obecny

krajowej służby techniczno-drogowej

(uchwały Wys. Sejmu z 1. kwietnia 1892 i 31. stycznia 1895).

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	Dodatek akty- walny	Razem	prawo do 3-ch pięcio- leci	płaca urzędników państwo- wych według ustawy uchw. w R. p. 3. grudnia 1896.		
						Ranga	płaca	Dodatek aktywalny
		zł. w. a.						z zł.
1	Dyrektor	2.800	480	3.280	400	VI	3.200	480
1	Wicedyrektor	2.000	360	2.760	200	VII	2.400	420
4	Starszy inżynier	2.000	360	9.440	200	"	"	"
9	Inżynier I. klasy	1.500	300	16.200	150	VIII	1.800	360
7	Inżynier II. klasy	1.200	240	10.080	100	IX	1.400	300
6	Inżynier -adjunkt	1.000	180	7.080	60	X	1.100	240
6	Asystent techniczny	800	180	5.880	50	—	—	—
2	Praktykant techniczny.	700	—	1.400	—	—	—	—
2	Praktykant techniczny.	600	—	1.200	—	—	—	—
38	inżynierów razem	—	—	57.320	—	—	—	—
1	Pisarz manipulacyjny	600	—	600	—	—	—	—
2	Rysowników po 2 zł. dz.	—	—	1.460	—	—	—	—
2	Rysowników po 1.50 zł. dz.	—	—	1.095	—	—	—	—
6	Konduktor I klasy	800	100	5.400	50	—	—	—
16	Konduktor II klasy	650	75	11.600	50	—	—	—
16	Konduktor III klasy	500	75	9.200	50	—	—	—
43	osób razem	—	—	29.355	—	—	—	—
81	ogółem	—	—	86.675	—	—	—	—

U w a g a : Dodatki aktywne obliczone podług najwyższego stopnia.

E T A T

krajowej służby techniczno-drogowej

projektowany przez Wydział krajowy.

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	Dodatek aktywalny	Razem	Prawo do 3. pięcioleci		
						zł. w. a.	
1	Dyrektor	2.800	480	3.280	400		
1	Wicedyrektor	2.000	funk. 400 360	2.760	200		
6	Starszy inżynier	2.000	360	14.160	200		
8	Inżynier I klasy	1.500	300	14.400	150		
10	Inżynier II klasy	1.200	240	14.400	100		
10	Inżynier adjunkt	1.000	180	11.800	60		
4	Praktykant (adjutum)	800	—	3.200	—		
40	Inżynierów etatu proj. przez Wydz. krajowy	—	—	64.000	—		
1	Pisarz manipulacyjny	600	—	600	50		
1	Rysownik po 2— zł. dz.	730	—	730	—		
1	Rysownik po 1·50 zł. dz.	548	—	548	—	65.878	
11	Starszy konduktor	900	150	11.550	50		
11	Konduktor I klasy	800	100	9.900	50		
11	Konduktor II klasy	650	75	7.975	50		
11	Konduktor III klasy	500	75	6.325	50	35.750	
47	osób etatu projektow.	—	—	37.628	—		
87	Ogółem koszt etatu pro- jektowanego	—	—	101.628	—		

E T A T

krajowej służby techniczno-drogowej

projektowany przez komisję drogową.

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	dodatek aktywalny	Razem	prawo do 3 pięcioleci		
						zł. w. a.	
1	Dyrektor	2.800	480	3 280	400		
1	Zastępca dyrektora	2.000	funk. 360 400	2.760	200		
5	Starszy inżynier	2.000	360	11.800	200		
9	Inżynier I klasy	1.500	300	16.200	150		
9	Inżynier II klasy	1.200	240	12.960	100		
12	Inżynier-adjunkt	1.000	180	14.160	60		
—	Asystent techniczny	—	—	—	—		
2	Praktykant	700	—	1.400	3 dwulecia po 100		
2	Praktykant	600	—	1.200	3 dwulecia po 100		
41	Inżynierów razem	—	—	63.760	—		
1	Pisarz manipulacyjny	600	—	600	50		
1	Rysownik po 2— zł. dz.	730	—	730	—		
1	Rysownik po 1— zł. dz.	548	—	548	—		65.638
10	Konduktor starszy	900	150	10.500	50		
10	Konduktor I klasy	800	100	9.000	50		
10	Konduktor II klasy	700	75	7.750	50		
12	Konduktor III klasy	600	75	8.100	50		35.350
45	Osób razem	—	—	37.228	—		
86	Ogółem	—	—	100.988	—		100.988

U w a g a: Dodatki aktywne obliczono podług najwyższego stopnia.

Etat obecny

krajowej służby techniczno-drogowej

(obliczony na podstawie projektowanej regulacji płac).

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	Dodatek aktywalny	Razem	Prawo do 3 pięcioleci		
						zł. w. a.	
1	Dyrektor	3.200	480	3.680	400		
1	Wicedyrektor	2.400	420	3.220	200		
4	Starszy inżynier	2.400	400 <i>funkc.</i>	11.280	200		
9	Inżynier I. klasy	1.800	420	19.440	150		
7	Inżynier II. klasy	1.400	360	11.900	100		
6	Inżynier-adjunkt	1.100	300	8.040	100		
6	Asystent-techniczny	800	240	5.880	80		
2	Praktykant-techniczny	700	180	1.400	—		
2	Praktykant-techniczny	600	—	1.200	—		
38	Inżynierów . Razem	—	—	66.040	—		
1	Pisarz manipulacyjny	600	100	700	50		
2	Rysownik po 2— zł. dz.	—	—	1.460	—		
2	Rysownik po 1'50 zł. dz.	—	—	1.095	—		69.295
6	Konduktor I. klasy	800	100	5.400	—		
16	Konduktor II. klasy	650	75	11.600	—		
16	Konduktor III. klasy	500	75	9.200	—		26.200
43	Osób etatu obecnego	—	—	29.455	—		
81	Ogółem koszt obec. etatu	—	—	95.495	—		95.495

U w a g a : Dodatki aktywne obliczone podług najwyższego stopnia,

E T A T

oddziału techniczno-drogowego

(projektowany przez Wydział kraj., koszt zestawiony według proponowej regulacji płac).

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	Dodatek aktywalny	Razem	Pięciolecia		
						zł. w. a.	
1	Dyrektor	3.200	480	3.680	400		
1	Wicedyrektor	2.400	420	3.220	200		
6	Starszy inżynier	2.400	420	16.920	200		
8	Inżynier I. klasy	1.800	360	17.280	150		
10	Inżynier II. klasy	1.400	300	17.000	100		
10	Inżynier-adjunkt	1.100	240	13.400	100		
4	Praktykant (adjutum)	800	—	3.200	—		
40	Inżynierów proj. W. kr.	—	—	74.700	—		
1	Pisarz manipulacyjny	600	100	700	50		
1	Rysownik po 2.— zł. dz.	730	—	730	—		
1	Rysownik po 1·50 zł. dz.	548	—	548	—		76.678
11	Starszy konduktor	900	150	11.550	50		
11	Konduktor I. klasy	800	100	9.900	50		
11	Konduktor II. klasy	650	75	7.975	50		
11	Konduktor III. klasy	500	75	6.325	50		35.750
47	Osób razem	—	—	37.728	—		
87	Ogółem	—	—	112.428	—		112.428

E T A T

krajowej służby techniczno-drogowej

(projektowany przez Komisję drogową, obliczony na podstawie zamierzonej regulacji płac).

Liczba posad	Tytuł posady	Płaca	Dodatek aktywalny	Razem	Prawo do 3 pięcioleci		
						zł. w. a.	
1	Dyrektor	3.200	480	3.680	400		
1	Zastępca dyrektora	2.400	420	3.220	200		
5	Starszy inżynier	2.400	400	14.100	200		
9	Inżynier I. klasy	1.800	420	19.440	150		
9	Inżynier II. klasy	1.400	300	15.300	100		
12	Inżynier-adjunkt	1.100	240	16.080	100		
—	Asystent-techniczny	—	—	—	—		
4	Praktykant-techniczny	800	—	3.200	3 dwulecia po 100		
41	Razem	—	—	75 020	—		
1	Pisarz manipulacyjny	600	100	700	50		
1	Rysownik po 2— zł. dz.	730	—	730	—		
1	Rysownik po 1·50 zł. dz.	548	—	548	—		76.998
10	Starszy konduktor	900	150	10.500	50		
10	Konduktor I. klasy	800	100	9.000	50		
10	Konduktor II. klasy	700	75	7.750	50		
12	Konduktor III. klasy	600	75	8.100	50		35.350
45	Razem	—	—	37.328	—		—
86	Ogółem	—	—	112.348	—		112.348

U w a g a : Dodatki aktywne obliczone podług najwyższego stopnia.

